

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Ady Endre temetése*

Forrás:

Az Újság

Bp

(Hely)

19.1.30

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Ady Endre

Idő

1919

— Ady Endre temetése. Megírta, megálmodta a temetését sokszor, sokféleképpen. Breton partokon mulik el majd, a tengerzugásban, vagy a magyar pusztán, a felhős ég alatt és magyar varjak harapnak a szívébe. Majd látja önmagát, a mint a Szajna szennyes árja befogadja fáradt testét. Most királyi pompában pihen magas ravatalán, az emberek fölött, mint életében, mikor messze, messze a szürke emberek verejtékes homloka fölött szállott, mint bus sirlány a fekete magyar vizek fölött. A Jókai-lepel alatt nyugszik, érezbeöltözötten, szép hatalmas kandeláber siri lángja örökdió kilobbant életü teste körül, mint négy óriás gárdista. A mint mulnak a ravatalos csarnok percei, egyre több a szín és az illat, a virágok és szalagok megostromolják Ady Endre koporsóját, egyre följebb kuszva hozzá, könnyes szeretettel a ravatal lépcsőin, lágy szavakkal, zajongó, szerelmes, forró szavakkal: „Csinskád” (a költő felesége), „Lelkünk vezérének” (a forradalom ifjúsága), „Az új Magyarország költőjének” (a magyar népköztársaság kormánya), „Volt munkatársának” (Az Újság). Pélegy óra tájban bezárult a Múzeum előcsarnokának a kapuja. Félkettőkor már óriási embertömeg hullámozott a Múzeum-kertben s percek, alatt életveszélyes tolongás támadt a Múzeum lépcsőzetét elzáró vasrács előtt. Mindenki a bejárat felé törtetett s csakhamar botrányos, lármás jelenetek játszódtak le. Belülről néhány rendőr és nemzetőr megakadályozta, hogy az emberhullámok átörjék a vasrácsot, a vasrács előtt azonban összeomlott a gyenge kordon s a meghívott notabilitások és a sajtó munkásai is csak a legnagyobb ügyvel-bajjal juthattak be hol a rácson keresztül, hol a rács eltorlaszolt kapuján. Egy óra hosszat tartott a zajos ostrom, míg végül néhány lovasrendőr rendet teremtetett és szabaddá tette az utat.

A meddig a szem ellátott, ember-ember mellett szorongott a Múzeum környékén. Impozáns tömegben jelent meg a közönség, hogy utolsó útjára kísérje a magyar nemzet, a magyar irodalom nagy halottját. Ezer meg ezer diákfiú és diáklány is sorakozott a Múzeum előtt és a szászotók óriási tömege méltó gyászszal búcsuzott a nem-

zet halottjától. Az előcsarnokban az ország politikai, irodalmi és társadalmi világának színe-jáva állta körül a koporsót. A kormány tagjai közül Berinkei Dénes miniszterelnök, Szende Pál, Nagy Vince, Kunfi Zsigmond miniszterek voltak jelen. A gyászszertartást az Operaház énekkara nyitotta meg negyedhárom órakor. A kórus éneke után Haypál Benő budai református lelkész magasroptü gyászbeszédben méltatta Ady Endre izzó magyarságát. Kunfi Zsigmond dr. közoktatásügyi miniszter a kormány nevében búcsuzott — mint mondotta — a második magyar forradalom Petőfijétől. Móricz Zsigmond a Vörösmarty-Akadémia, Vincze Sándor dr. a szociáldemokrata párt, Piller Gyula az Alkotóművészek és Tudományos Kutatók Szövetsége, Biró Lajos az újságírók és az összes újságíró-intézmények, Jászai Oszkár a Társadalomtudományi Társaság nevében mondottak gyönyörűbbnél-gyönyörűbb beszédet a ravatalnál. Majd gyászkocsra tették a Jókai-lepellel borított koporsót és Ady Endre ezrek meg ezrek gyászkiérteiben megtette az utolsó utat a Múzeum-körutón és Rákóczi-uton át a kerepesi-nti temetőbe. Sirját díszhelyen, Jókai sírja közelében ásták meg. A sírnál a Munkásdalárda énekelte gyászdalet. Kernstok Károly a radikális párt, Schöppin Aladár a Martinovits-szabadkőművespáholy, Beregi Oszkár a Nemzeti Színház és Nesztel Balázs a középiskolai diákifjúság nevében mondottak búcsút a forradalmi Magyarország lánglelkü prófétájának. Haypál Benő lelkész imája után sírba szállt Ady Endre.

Kunfi Zsigmond dr. közoktatásügyi miniszter rendeletére ma, Ady Endre temetésének napján az összes budapesti iskolákban szünetnie kellett volna a tanításnak. Az állami iskolák idején értesültek a miniszter rendeletéről és ezekben szünetelt a tanítás. A főváros iskolái azonban csak elkésve, délelőtt féltizenegy órakor kapták a hírt. Ezt megelőzőleg az Izabella-utcai, a Kertész-utcai és a Vas-utcai kereskedelmi iskola növendékei reggel 9 órakor abbahagyták a tanulást s felkérték az igazgatókat, hogy szünetet rendeljenek el, mert az állami iskolák ifjúsága is szünetet kapott, hogy résztvehessen Ady Endre temetésén. Miután az ifjak nem kaptak kielégítő választ, énekszóval kivonultak intézeteikből és tüntető felvonulást rendeztek a Nagyköruton. Innen az Al-

kotmány-utcai kereskedelmi akadémia elé vonultak, a hol hangos lármával tüntettek és egy-két ablakot beverték.

A Budapesti Újságírók Egyesülete ma este nyilvános választmányi ülést tartott Ady Endre emlékeztetere. Márkus Miksa elnök szárnyaló beszédben glorifikálta a nagy halottat, az első embert, a kit a köztársaság a nemzet halottjának mondott. A beszéd után, melyet mély megilletődéssel hallgattak az egyesület tagjai, Márkus Miksa indítványára elhatározta a választmány, hogy tízezer koronás alapítványt létesít, melynek kamatait olyan fiatal újságíróknak adja évenként az egyesület, a ki költői munkásságáért erre legérdemesebb. Göndör Ferencz indítványára elhatározta még a választmány, hogy Ady Endre arcképét megfesteti, emlékét jegyzőkönyvben megörökíti és erről a költő özvegyét értesíti.

Ady Endre temetése alkalmából a Vörösmarty-Akadémiát megtámadja több estilap a rend fenntartása miatt. A Vörösmarty-Akadémia nyilatkozatot ad ki, melyben azt mondja, hogy a tömeg már a kora déli órákban mint egy görgeteg nyomult a csarnok felé és a mikor a rendezők megjelentek, már nem lehetett kordont vonni. Ezer és ezer ember szorongott a kertben és a lépcsőkön, de azért kegyeletet zavaró incidens a Vörösmarty-Akadémia nyilatkozata szerint nem történt.